

Užitečné odkazy
STUDIUM V ZEMÍCH EU
MAĎARSKO
www.studyinhungary.hu

Průvodce možnostmi studia obsahuje také užitečné rady ohledně příjezdu, zdravotního pojištění nebo např. pracovního povolení. Jazykové verze: maďarština, angličtina

NĚMECKO
www.bildungserver.de

Velmi přehledný portál vás provede od předškolního vzdělávání přes vysokoškolské studium až po vzdělávání dospělých. Jazykové verze: němčina, angličtina

POLSKO
www.nregkoweit.edu.pl

Na webových stránkách polského Euroguidance centra najdete v sekci „education/ edukacja“ průvodce celým vzdělávacím systémem.

Jazykové verze: polština, angličtina

<http://poland.pl/education/>

Portál nabízí informace o středoškolském i terciárním studiu.

Jazykové verze: angličtina

RAKOUSKO
www.studieren.at

Informace o studiu na vysokých školách v Rakousku.

Jazykové verze: němčina

www.bildungssystem.at

Názorné a přehledné vysvětlení rakouského vzdělávacího systému.

Jazykové verze: němčina, angličtina

SLOVENSKO
www.univerzita.net

Webové stránky jsou zaměřeny na vysokoškolské studium.

www.vzdelanie.sk

Portál pro vzdělávání

– og –

TENTO BULLETIN JE MOŽNÉ BEZPLATNĚ OBJEDNAT NA ADRESÁCH REDAKCE:

EURODESK

ČNA Mládež/NIDM MŠMT

Na Poříčí 12

115 30 Praha 1

Tel./fax: +420 224 872 886,

 E-mail: euodesk@youth.cz
www.euodesk.cz

NVF – NISP

Opletalova 25

110 00 Praha 1

Tel.: 224 500 588

 E-mail: nisp@nvf.cz
www.nvf.cz/euroguidance

Redakční rada: Karel Karas a Lucie Jarolímková

(Euodesk), Zuzana Freibergová, Jana Popelková

a Ondřej Gbelec (NVF – NISP)

Vychází s podporou MŠMT ČR a Evropské komise.

Polygrafická výroba: sedlmajer@mbx.dkm.cz

Registrace: MK ČR E 15773.

Evropský vzdělávací portál
European Schoolnet

Kateřina Bavorová a Jan Kapoun

POKRAČOVÁNÍ Z MINULÉHO ČÍSLA

European Schoolnet (EUN) je mezinárodní partnerství 26 evropských ministerstev školství, jehož hlavním cílem je podporovat používání informačních a komunikačních technologií v evropských školách. Přehled projektů, na nichž v současné době EUN pracuje, najdete na rozhodnutí www.eun.org.

Comenius Space

Webová stránka <http://comenius.eun.org/ww/en/pub/comenius/index.htm>

umožňuje školám nalézt partnery pro projekty Comenius, a to prostřednictvím vyhledávacího fóra a pravidelného newsletteru. Tuto stránku využívá velké množství evropských škol, neboť ji propagují ve svých zemích národní agentury Socrates.

eLearningové ceny
www.elearningawards.eun.org

Cílem ceny je podpořit školní aktivity, které využívají informační technologie. Koresponduje tak se záměry evropských a národních iniciativ v zavádění výpočetní techniky do škol. Ceny jsou udělovány zajímavým nápadům využití informačních technologií, zdrojům informací, efektivním službám a nápadům uveřejněným na webu.

Insafe – Bezpečný internet

Cílem tohoto projektu je zvýšit bezpečnost dětí na internetu. V ČR projekt zahájila ministryně školství Petra Buzková 8. února 2005. Více informací najdete na www.saferinternet.org/ww/en/pub/insafe/focus/czech_rep.htm (v angličtině) a na české webové stránce tohoto projektu: www.safer-internet.cz. Do vypravěčské soutěže „Safer Internet magický a přátelský“ se přihlásilo více než 180 mladých Čechů.

Bulletin European Schoolnetu pro učitele

Měsíční newsletter European Schoolnetu v češtině o dění ve světě projektů si můžete objednat na adrese: <http://eun.dzs.cz>. V současnosti jej odebírá asi 130 zájemců, včetně pracovníků z dalšího vzdělávání učitelů a vzdělávacích organizací.

Celostátní Kongres výchovného poradenství

Ve dnech 25. – 26. 4. 2006 se v Domě kultury ve Žďáru nad Sázavou bude konat celostátní Kongres výchovného poradenství. Akce se pořádá v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a je určena všem, kteří se poradenstvím zabývají. Kongres spolupřádají Asociace školských poradců, časopis StudentIN a Národní vzdělávací fond.

Prezentována budou aktuální témata z oblastí výchovného poradenství, jeho legislativy, tvorby školních vzdělávacích programů z pohledu výchovného poradce, poradenství pro volbu povolání aj. Mezi řečníky budou zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Institutu pedagogicko-psychologického poradenství a dalších institucí. Ve druhém dni se uskuteční Valná hromada Asociace školských poradců. Bližší informace a přihlášku najdete na stránkách www.studentin.cz/asociace.

Poradenství pro volbu povolání a zaměstnání na úřadech práce

Národní informační středisko pro poradenství vydalo ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR informační brožuru o poradenských službách na úřadech práce. Publikace nabízí ucelený přehled poradenství ve sféře zaměstnanosti, přibližuje činnost úřadů práce a popisuje fungování Informačních a poradenských středisek pro volbu a změnu povolání. Brožura je dostupná ve dvou jazykových verzích – v češtině a angličtině.

Zájemci si mohou bezplatně objednat publikaci v Národním informačním středisku pro poradenství, e-mail: nisp@nvf.cz, tel. 224 500 588. Elektronická verze je k dispozici na www.nvf.cz/euroguidance/publikace.htm.

– jp –

ČTVRTLETNÍK NA PODPORU VZDĚLÁVÁNÍ A MOBILITY V EVROPE
DUBEN 2006
Činnost České národní agentury MLÁDEŽ v roce 2005 – trocha statistiky

Josef Boček

Většina z nás obvykle bilancuje při vstupu do nového roku. Protože účetní rok se za tím kalendářním o nějaký ten týden opožďuje, přicházíme se stručnou bilancí toho, co se v ČR s podporou z evropského vzdělávacího programu MLÁDEŽ uskutečnilo, až nyní.

Česká národní agentura MLÁDEŽ (dále ČNA), která je za realizaci tohoto programu v ČR zodpovědná, se ve své činnosti soustřeďuje na tři základní oblasti:

Přijímání žádostí o grant, organizace výběrových řízení a administrativa podpořených projektů

V roce 2005 obdržela ČNA celkem 524 žádostí o grant, z nichž 329 mohlo být podpořeno. Grant tedy získalo plných 63 % žadatelů, kterým jsme na realizaci jejich projektů vyplatili téměř 60 milionů korun. Největší zájem byl o Mezinárodní výměny mládeže (celkem 155 žádostí) a o Iniciativy mládeže (144 žádostí). Prvenství v úspěšnosti patří Evropské dobrovolné službě: podpořili jsme celkem 110 ze 117 podaných žádostí (94 %). Od roku 2002 je součástí programu MLÁDEŽ podpora tzv. příhraniční spolupráce mezi příhraničními regiony České republiky a jejich sousedů. V minulém roce nám došlo celkem 36 grantových žádostí o podporu příhraničních projektů, z nichž jsme podpořili 23 projektů částkou 2,6 milionů korun.

Podpora a rozvoj oblasti mládeže prostřednictvím školení mladých lidí a pracovníků s mládeží

ČNA sestavuje každým rokem tzv. plán školení a spolupráce (Training and Cooperation Plan), obsahující konkrétní aktivity ČNA v oblasti školení, budování partnerství a celkové podpory práce s mládeží. V roce 2005 zrealizovala ČNA 4 mezinárodní a 19 národních školení pro pracovníky s mládeží zaměřených na zapojení do různých aktivit programu MLÁDEŽ, na neformální vzdělávání a interkulturní učení. Vyslali jsme také 63 pracovníků s mládeží na mezinárodní školení a semináře pořádané zahraničními agenturami programu MLÁDEŽ v zemích EU.

Poskytování informací o programu MLÁDEŽ a jeho propagace

Nejvýznamnější informační a propagační aktivitou ČNA a jejich partnerů v roce 2005 byl Evropský týden mládeže, který proběhl ve dnech 5. – 11. prosince ve všech členských státech EU. V průběhu celého podzimu probíhaly ve všech krajích ČR diskuse, semináře, workshopy a informační dny s cílem přiblížit program MLÁDEŽ mladým lidem a vzbudit jejich zájem o aktivity, které podporuje. Vyvrcholením se stala akce YOUWENT dne 10. prosince 2005 v klubu Rock Café na Národní třídě v Praze. Od 14 hodin až do večera probíhal pestrý, interaktivní program upozorňující mladé lidi na to, co jim program MLÁDEŽ nabízí a především jak se zapojit do jedné z jeho nejvýznamnějších součástí – Evropské dobrovolné služby (EDS). Návštěvníci akce měli možnost se zúčastnit workshopů přibližujících současné projekty EDS, podívat se na divadelní představení zahraničních dobrovolníků působících v ČR a zejména diskutovat s bývalými českými dobrovolníky o jejich zkušenostech. Dále byla na programu burza úspěšných projektů, seminář o nové generaci programu MLÁDEŽ a ve večerních hodinách premiéra studentského filmu „Petra a Lucie“ a vystoupení mládežnických hudebních skupin. YOUWENT vyvrcholil předáním cen 12 nejlepším projektům podpořeným z programu MLÁDEŽ v ČR v uplynulých dvou letech.

Evropský týden mládeže provázela rozsáhlá informační kampaň. Očekáváme, že nám informační a školicí aktivity v roce 2006 přinesou ovoce v podobě rostoucího počtu kvalitních projektů. První uzávěrka letošního roku toto očekávání potvrzuje, v porovnání se stejnou uzávěrkou roku 2005 jsme obdrželi o 27 % žádostí více.

Aktuality
EU SPOUŠTÍ EVROPSKOU SOUTĚŽ PRO MLADÉ TALENTOVANÉ TVŮRCE

Evropská unie vyzývá studenty umění a designu z celé EU k vytvoření kreativního návrhu plakátu, který bude souviset s kampaní „Pro rozmanitost. Proti diskriminaci“. Soutěž trvá do 31. července 2006. Vítězné práce budou vyhlášeny na konci srpna 2006. Šťastný vítěz či šťastní vítězové obdrží ceny v hodnotě 2500 eur. Detailní info o soutěži: www.stop-discrimination.info.

EVROPANĚ A MOBILITA: VÝSLEDKY ROZSÁHLÉHO PRŮZKUMU

Zajímá vás kolik procent Čechů by se přestěhovalo do zahraničí za práci, pokud by ztratili v ČR práci; kolik zaměstnání během své kariéry Češi vystřídají; kolik Čechů si myslí, že měnit zaměstnání po 5 letech je užitečné? Podívejte se na výsledky rozsáhlého průzkumu, který provedla Evropská komise v ČR a v ostatních zemích EU. Více na: http://europa.eu.int/comm/employment_social/workersmobility2006/pdf/survey_report_en.pdf.

VEM SVOJI KAMERU... VÝZVA VŠEM MLADÝM VIDEO PRODUCENTŮM

Tato soutěž, organizovaná Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, je určena školám a mladým lidem do 19 let. Zúčastnit se mohou jednotlivci i týmy. Účastníci mají vytvořit krátký dokument, drama, zpravodajskou reportáž, reklamu, cokoli, co podle nich bude souviset se zdravím a bezpečností při práci. Příspěvek musí být odevzdán do 30. září 2006. Detailní info o soutěži: <http://ew2006.osha.eu.int/competition/video>.

SVĚTOVÝ DEN SVOBODY V TISKU, 3. KVĚTEN

Tento den organizace „Loesje“ organizuje mladé lidi z celého světa, aby se sešli a psali články a poezii, které souvisí s tématem „svoboda vyjádření“. Na konci této akce účastníci společně vytvoří knihu. Více na: www.1-day.org.

EURODESK NA NOVÉ ADRESE

Od února 2006 hledejte informační servis Euodesků v Paláci YMCA, Na Poříčí 12, Praha 1, 115 30. Tel.: 224 872 886. Více na: www.euodesk.cz.

– kk –

Evropská jazyková cena LABEL

Počátky programu Evropská jazyková cena – LABEL sahají již do roku 1995, kdy si Evropská komise vytvořila cíl vytvořit podmínky pro to, aby každý občan EU ovládl kromě mateřštiny další dva jazyky. V tomto kontextu se poprvé objevil návrh vytvořit program, který bude formou soutěže udělovat ceny projektům s tematikou jazykového vzdělávání. Na konci roku 2001 byla Česká republika spolu s dalšími kandidátskými zeměmi přizvána, aby se na programu podílela také. V programu Label došlo v roce 2005 k významné změně. V rámci Evropské jazykové ceny Label bylo kromě ocenění pro inovativní projekty v oblasti jazykového vzdělávání představeno i nové ocenění pro jednotlivce – Evropský učitel jazyků roku.

Evropský učitel jazyků roku 2006 – individuální ocenění

Cílem této aktivity je ocenit osobnosti/ učitele, kteří se zasloužili o něco inovativního a inspirativního v oblasti jazykového vzdělávání nebo kteří motivují svým přístupem k dalšímu jazykovému vzdělávání. Nominování mohou být učitelé všech typů škol i jiné osobnosti, které výrazným způsobem přispívají k vytváření motivujícího prostředí pro jazykové vzdělávání a rozvoj jazykové rozmanitosti. Jednotlivci mohou být nominováni jakoukoliv organizací, která působí v oblasti jazykového vzdělávání.

Inovativní projekty v oblasti jazykového vzdělávání

Evropská jazyková cena – LABEL pro inovativní projekty v oblasti jazykového vzdělávání může být udělena jakékoli škole či jiné instituci, jejíž projekt se týká jazykového vzdělávání. Projekty přihlášené do soutěže bývají opravdu různorodé a lze přihlásit i ty, které jsou realizovány v rámci jiného grantového schématu.

Instituce, která se chce o cenu ucházet, musí téma zpracovat ve formě projektu a přihlásit ho. Projekty jsou následně hodnoceny a ty úspěšné postoupí do dalšího kola. Členové poroty poté jezdí na kontrolní návštěvy, aby ověřili, jak funguje projekt v praxi. Vítězné projekty obdrží certifikát a získají finanční odměnu v podobě účelové dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Evropská komise každoročně vyhláší priority na zaměření projektů, které se mohou o cenu Label ucházet. V roce 2005 hlavním tématem bylo předškolní vzdělávání a integrace jazykové výuky do ostatních předmětů, letošní prioritou je počáteční a další vzdělávání učitelů jazyků a rozmanitost vyučovaných cizích jazyků. Evropská komise stanovuje priority tak, aby byly zasaženy nejvýznamnější oblasti v rámci jazykového vzdělávání.

Podrobnější informace o Evropské jazykové ceně – LABEL včetně výzvy k předložení návrhů a přihlášky získáte na www.socrates.cz/label. Přihlášky pro rok 2006 zasílejte nejpozději do 20. dubna 2006.

Jitka Schubertová

Eurocentra – vše o Evropské unii

Lucie Horová

Eurocentrum Praha

Eurocentrum Praha bylo v Jungmannově ulici v Praze slavnostně otevřeno 18. listopadu 2005. V rámci Koncepce informování o evropských záležitostech poskytuje informace o Evropské unii široké i odborné veřejnosti. V Praze se jedná o první vlašťovku – v průběhu roku 2006 budou vznikat regionální Eurocentra ve všech krajských městech.

Na Eurocentrum se lidé obracují v případě, že mají dotaz týkající se EU, nevědí si rady s některou evropskou problematikou nebo chtějí rozšířit své znalosti pomocí informačních materiálů, publikací či návštěvou některého z řady seminářů, které Eurocentrum organizuje. Krátce řečeno, Eurocentrum je místem, které vychází vstříc občanům České republiky, kteří mají zájem získat obecné i specifické informace o EU, případně kteří potřebují pomoc při nasměrování na specializovaná pracoviště zabývající se jednotlivými problematikami EU. Cílem naší práce je podporovat informovanost české veřejnosti a podněcovat zájem a veřejnou debatu jak o tématech Evropské unie jako celku, tak i o členství České republiky v EU.

Služby Eurocentra Praha

Eurocentrum Praha poskytuje široké spektrum služeb – kromě zodpovídání dotazů i možnost využít presenční knihovny, vypůjčit si literaturu domů, odnést si některé brožury a publikace zdarma a vyhledávat informace o EU na počítačích pro veřejnost. Pro zájemce o hlubší vzdělávání v oblasti EU připravuje Eurocentrum cyklus pravidelných čtvrtletních seminářů. Série přednášek započala 2. března a bude pokračovat až do poloviny června. Dále je u nás možno účastnit se veřejných diskusí, zajistit pravidelný e-mailový informační servis o připravovaných akcích nebo navštívit výstavy umístěné v Eurocentru. Bližší informace o těchto akcích je možné nalézt na internetových stránkách www.euroskop.cz. V rámci vzdělávání těch nejmladších nabízí Eurocentrum Praha speciální přednášky pro studenty základních a středních škol a možnost poznávacích exkurzí k fungování Eurocentra Praha a seznámení se s jeho službami.

Služby Eurocentra Praha ve zkratce:

- odpovídání na dotazy na bezplatné informační lince Eurofon 800 200 200
- internetové stránky o Evropské unii www.euroskop.cz
- odpovídání na dotazy při osobní návštěvě
- cyklus pravidelných čtvrtletních seminářů
- debaty a besedy s veřejností
- přednášky pro studenty základních a středních škol
- publikace a brožury o EU zdarma
- presenční i absenční knihovna
- volný přístup na internetové stránky o Evropské unii
- čtvrtletník Eurokurýr – Eurozprávy z české veřejné správy
- výstavy s evropskou tematikou
- pravidelný e-mailový informační servis o připravovaných akcích

Eurocentrum Praha denně navštíví v průměru 80 lidí. Na linku Eurofon se každý den se svým dotazem obrátí 400 zájemců. Návštěvníky Eurocentra jsou pak především studenti a zaměstnanci, menší podíl mají podnikatelé a důchodci.

Nejčastější dotazy směřují na možnosti práce, studia a cestování v EU, sociální záležitosti jako důchody, zdravotní a sociální pojištění. Dalšími tématy, o která se veřejnost nejčastěji zajímá, jsou strukturální fondy EU, podnikání v EU, Smlouva o Ústavě pro Evropu či přijetí společné měny euro.

Regionální Eurocentra

Ve všech krajských městech ČR budou během roku 2006 vznikat regionální Eurocentra. Cílem je umožnit stejně vysokou kvalitu informování o evropských záležitostech kdekoli v České republice. Třináct informačních Eurocenter vytvoří síť, která bude sdílet znalostní databázi, společně organizovat semináře a výstavy, distribuovat publikace apod. Eurocentra budou navzájem propojena extranetem a Eurocentrum Praha bude svým regionálním kolegům tvořit technické a informační zázemí.

Otevírací doba a kontakt

Eurocentrum Praha, Jungmannova 24, 110 00 Praha 1, e-mail: Eurocentrum.Praha@euroskop.cz, webový portál: www.euroskop.cz. Bezplatná informační linka Eurofon 800 200 200, otevírací hodiny: pondělí-pátek 10:00-18:00.

EURES – Evropské služby zaměstnanosti

Hana Pořízková

Rok 2006 byl Evropskou komisí vyhlášen jako Evropský rok mobility pracovníků. Práce v zahraničí byla vždy lákavou příležitostí, jak získat nové zkušenosti, zdokonalit se v jazyce, získat nové přátele, poznat novou zemi a její kulturu a v neposlední řadě pro zajímavé výdělky. Zahraniční zkušenost láká zejména mladé lidi, kteří jsou méně závislí na své rodině, případně dětech. Jsou-li hlavním motivem pro práci v zahraničí nové zkušenosti, poznávání nové země, kultury nebo zdokonalení jazykových schopností, volí zájemci zejména pomocné práce a krátkodobé pracovní příležitosti. Jiní zase vnímají zahraniční pracovní zkušenost jako přínosnou součást kariéry a budoucích vyhlídek na zajímavou kvalifikovanou práci, ať už v zahraničí nebo po návratu v České republice. Takto motivovaní lidé si už vyhledávají kvalifikovanější pozice, které odpovídají jejich odbornosti dosažené v České republice.

Bez ohledu na motivy, délku pracovního pobytu či vzdělání, je s prací v zahraničí vždy spojeno několik důležitých věcí, na které by se nemělo zapomenout. Z těch nejdůležitějších jmenujme zejména pracovní povolení (je-li třeba) či jinou formu povinné registrace, povolení k pobytu, zdravotní a sociální zabezpečení (kde bude pracovník odvádět do systémů pojištění a kde bude mít v konkrétním případě nárok čerpat), uznávání kvalifikace (odborné či akademické), daně, bydlení apod.

Také z tohoto důvodu funguje od 1. května 2004 na úřadech práce v České republice služba EURES (EUropean Employment Services), která se svými informačními a poradenskými aktivitami snaží usnadňovat rozhodnutí a realizaci práce v některé ze zemí Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru. EURES v České republice je součástí celoevropské sítě EURES, kterou zřídila Evropská komise v roce 1993 a která koordinuje její aktivity. Součástí sítě EURES jsou členské státy Evropské unie (EU), Evropského hospodářského prostoru¹ (EHP) a Švýcarsko.

EURES nabízí:

- informace a poradenství zájemcům, kteří by chtěli pracovat v jiné zemi EU/EHP nebo ve Švýcarsku;
- pomoc zaměstnavatelům, kteří chtějí zaměstnávat pracovníky z jiných evropských zemí, při šíření jejich nabídek pracovních míst, případně i s náborem pracovníků z těchto zemí;
- volná místa vhodná pro zaměstnání příslušníků jednoho členského státu v jiném členském státě EU/EHP a Švýcarska;
- informace a poradenství o situaci na evropských trzích práce, o přechodných obdobích pro volný pohyb pracovních sil, o administrativě spojené s odjezdem/příjezdem do cílové země EU/EHP a Švýcarska apod.

Pro tyto účely byl také vytvořen informační portál EURES (<http://portal.mpsv.cz/eures>), který je součástí integrovaného portálu Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky. Kromě materiálů o konkrétních pracovních podmínkách v jednotlivých zemích tu lze nalézt také vzory životopisů, pracovní nabídky a další informace, které souvisejí s mobilitou pracovních sil a kontakty na EURES poradce. Národní portál EURES nabízí informace zacílené pro české zájemce o práci v zahraničí včetně detailů týkajících se přechodných

období pro volný pohyb pracovních sil a z toho vyplývajících rozdílů v přístupu na trh práce ve státech EU/EHP a ve Švýcarsku. Na podporu pracovní mobility byl Evropskou komisí zřízen také evropský portál EURES (<http://europa.eu.int/eures>), kde je k dispozici více než 700 000 pracovních nabídek ze všech zemí EU/EHP a Švýcarska. Kromě vyhledávače volných pracovních míst nabízí tento portál také možnost zadat svůj životopis do databáze „CV on-line“, kterou využívá zhruba 5000 zaměstnavatelů z evropských zemí. Na portálu lze nalézt také detaily o životních a pracovních podmínkách a příležitostech odborného vzdělávání v jednotlivých zemích.

Informace, které zájemce o práci v zahraničí získá na obou portálech EURES nebo přímo u EURES poradce, významně pomáhají při orientaci na evropském trhu práce.

¹ Ke státním Evropského hospodářského prostoru patří 25 států Evropské unie a dále Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

Uzávěrky vzdělávacích programů z databáze Eurodesku:

Detailní informace o těchto a dalších vzdělávacích programech najdete na: www.eurodesk.org:8080/edesk/Deadline.do

Program Socrates
<http://web.socrates.eu>
Průzkum a inovace
18. dubna 2006

Reforma vysokoškolského vzdělávání
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/calls/0106/index_en.html
20. dubna 2006

AEGEE Summer University
www.aegge.org/su
27. dubna 2006

Akce Marie Curie
http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/indexhtm_en.html
17. května 2006

Program Mládež
www.youth.cz
1. června 2006

Stáže

Stáž u Úřadu spojených národů u komisaře pro lidská práva
www.unhchr.ch/html/hchr/genif.htm

Stáž u evropského ombudsmana
www.europarl.eu.int/ombudsman/trainee/en/rules.htm
30. dubna 2006

Stáž u Evropského parlamentu
www.europarl.eu.int/pdf/traineeships/general_rules_en.pdf
15. května 2006

Stáž u Cedefopu
www.cedefop.eu.int/stages.asp
31. května 2006

Stáž u Soudního dvora
<http://curia.eu.int/en/index.htm>
1. května 2006

Školící program (ETP) v Korei
Školící program (ETP) v Japonsku
www.etp.org
1. června 2006

Soutěž EU pro mladé vědce
<http://europa.eu.int/comm/research/youngscientists/code/1-3-2.htm>
6. června 2006

Formela Teoprax

Lucie Jarolímková

Koncem ledna jsem se zúčastnila školení s trochu podivným názvem – Formela Teoprax, Teorie a praxe neformálního vzdělávání. Školení bylo určeno pro pracovníky s mládeží, ať už ze ziskového nebo neziskového sektoru, žadatele a účastníky programu Mládež a pro všechny, kteří chtěli získat nové impulsy pro práci s mládeží (alespoň tak to stálo v pozvánce). To je něco pro mě, řekla jsem si. Zjistím konečně, co to vlastně to neformální vzdělávání je a získám brožurku, která bude plná energizerů* a metod neformálního vzdělávání! Nedávno jsem měla přednášku na škole a myslím si, že jsem mladé lidi, kterým jsem přednášela, moc nezaujala. Tak proč nejít na školení, kde získám nové nápady a tipy, jak zaujmout skupinu! Ale co když tam budou hrozní lidé, s kterými si nebudu mít co říct? A budu muset s nimi strávit celé čtyři dny v jednom penzionu. A co školitelé? Co když to budou nafoukaní protivové, co všechno vědí a znají? Brrr.

Nakonec jsem ale odhodila všechny negativní představy a vyplnila přihlášku. A už jedu vlakem do Chocně a s ostatními účastníky pak tranzitem do penzionu. Vítá nás koordinátor školení Eva a taháme si krabičku plastelíny, na které je napsáno číslo pokoje. Hmm, že by první metoda, jak rozřazovat účastníky?

Okolo čtvrté odpoledne je už většina účastníků na místě (celkem nás bude 21) a program může začít. Nejprve se nám představí školitelé Jolana, Monika a Honza, a pak přichází na řadu účastníci. Hrajeme hry na zapamatování našich jmen (např. seřadit se podle abecedy bez mluvení – všichni gestikulují rukama i nohama a ukazují písmenka svého jména a snaží se vyluštit, jakže se to jmenuje ten kluk). Poté stojíme v kruhu a snažíme se vyseknout poklonu kolegovi po levé ruce. Někomu to může přijít celkem těžké, protože říkejte něco hezkého někomu, koho znáte sotva pár minut a kdo vám nemusí být zrovna sympatický. Většinou se jedná o lichočky typu: moc hezký svetr; vypadá to, že s tebou bude sranda; zajímavé brýle, ... (Byla to opravdu velká změna, když jsme se na konci školení loučili a opět jsme lichotili té samé osobě. Nikdy jsem si neuvědomila, jak moc se můžou lidé během čtyř dnů dobře poznat a stát se kamarády.)

Už musíme ale běžet na večeri a poté pokračuje program skoro do půl jedenácté. Většina účastníků je po dlouhé cestě unavená, ale školitelé mají pro nás připravenou další aktivitu – ve skupinách po dvou si taháme otázku. My máme „Vadí ti, když ostatní chodí pozdě na schůzku?“, a ptáme se ostatních na jejich názor. Ostatní mají otázky typu: „Vadí ti, když ti někdo skáče do řeči?“ „Vadí ti zvonící mobil při jednání?“... Při vyhodnocování nám to všem dojde – vždyť to jsou pravidla slušného chování! Aha, další metoda, která se může hodit třeba při výměnách mládeže. Mladí lidé si sami odsouhlasí, co jim vadí a co ne a vytvoří si tak vlastní pravidla.

Poslední aktivita večera je modelování. Jak byste vymodelovali „očekávání ze školení“? Já jsem se pokusila vysochat literární spojení „těhotná událostmi“. Výtvory ostatních byly různé – od semaforu až po perličkovou masáž. Ale teď už rychle do postele, abychom byli připravení a svěží na zítřek. Nebo že bychom si ještě zašli před spaním zaplavat do bazénu? Nebo si dát jen tak na chvíli vířivku?

Hned ráno si zahrajeme energizer Molekuly (podle počtu úderu bubnu se atomy, tedy my, shlukují do atomů, tedy do skupin) a poté nám Monika

vysvětlí teorie učení a dohodneme se na základních pojmech. Teď přichází skvělá aktivita – rozdělili jsme se do tří skupin a moje skupina hraje hru, kterou jsem si pro sebe pojmenovala Slepí & Němí. První polovina dostane šátek přes oči, aby neviděla, a chytne se za ruku s něměmi, kteří vedou celou skupinu po vyznačené trase přes překážky k pokladu. Němí samozřejmě nemůžou mluvit a nemohou upozornit slepé na hrozící nebezpečí (židle, schody, činky v posilovně, personál penzionu apod.), takže celá skupina se musí nějak domluvit, aby splnila úkol a ve vymezeném čase našla poklad. Na zpáteční cestě se role obrátily, aby si každý účastník mohl prožít obě situace – nevidět a nemluvit. Po skončení hry jsme ji zhodnotili. Někdo měl ze začátku problémy spolehnout se na cizí osobu, která ho vedla. Někdo měl naopak problémy s tím, že nemohl mluvit a nevěděl, jak upozornit ostatní na nebezpečí.

Když jsme se vrátili zpátky do zasedací místnosti, zjistili jsme, že další skupina si hrála na školu. Jejich paní učitelka, která na ně byla mimochodem velmi přísná, jim odpřednášela program Mládež a poté s nimi psala test a zkoušela je. Za odměnu si pak mohli zazpívat na konci hodiny písničku. Třetí skupina si jen tak povídala, nikdo jejich diskusi neřídil, ale přesto se dozvěděli o sobě a svých organizacích zajímavé informace. Jen si tak povídali u kávy a něco nového zjistili. Jistě jste už i vy poznali, že naše skupiny představovaly tři typy vzdělávání – neformální, formální a informální.

Ráda bych vám vyprávěla, jak probíhalo celé školení. Ale to by byla škoda, protože Česká národní agentura chystá stejné školení na podzim a tak vám předem nechci prozradit, co všechno vás čeká. Pokud tedy máte zájem se tohoto nebo podobného školení zúčastnit, sledujte stránky www.youth.cz, sekci Školení a semináře.

* zahřívací aktivity na probuzení, rozveselení, uvolnění nebo seznámení účastníků

Jeden svět na školách

Martina Makowetzová

„V roce 1993 byla Spojenými národy v Srebrenici zřízena na ochranu bosensko-muslimských civilistů před etnickými čistkami a genocidou bezpečnostní zóna. Na začátku roku 1995 ji obklíčila bosensko-srbská armáda a začala ji ostřelovat. 12. července vydaly holandské mírové jednotky umístěné ve Srebrenici bosenským Srbům přes 14 tisíc lidí, kteří hledali ochranu uvnitř objektu. V týdnu od 11. do 18. července bylo systematicky vyvražděno okolo 8 tisíc mužů a chlapců. Mnoho žen bylo znásilněno a přes tisíc žen a dětí zabito. Film Zločin a trest je šokující a velmi důležitý dokument o nejhorší genocidě spáchané v Evropě od konce druhé světové války.“ Tento a další dokumentární filmy mají možnost žáci a studenti základních a středních škol vidět díky projektu Jeden svět na školách.

Lidská práva na školách

Témata útlu, chudoby, válečných konfliktů, rasismu, nerespektování lidských práv, života v nedemokratických režimech nebo sociálně nestabilním prostředí, života uprchlíků, dětí ohrožených ať už nemocemi, vlivem jejich rodin, nebo širšího okolí, problematiku AIDS, závislosti a mnoho dalších předkládá projekt Jeden svět na školách prostřednictvím dokumentárních filmů žákům a studentům českých škol. Projekt vznikl jako jedna z aktivit společnosti Člověk v tísni, jež je v povědomí veřejnosti zapsána především jako organizace realizující pomoc a podporu oblastem postiženým ozbrojenými konflikty, nedemokratickými režimy, přírodními katastrofami, či chudobou, angažující se po celém světě. Mohlo by se zdát, že tato témata jsou příliš vzdálena našemu každodennímu životu v poměrně stabilním a bezpečném prostředí Evropy. Nesmíme však zapomenout, že i nás se problémy celého světa bezprostředně dotýkají a Česká republika by jako člen Evropské unie měla přispívat k jejich řešení.

„V rámci Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět se nashromáždilo nespočet kvalitních snímků tematicky zaměřených na lidskoprávní a sociální problematiku. Rozhodli jsme se využít rozsáhlý archiv dokumentů pro potřeby vzdělávání. Nabídli jsme tak možnost obohatit výuku o alternativní metody pracující s dokumentárním filmem doplněným nejrůznějšími vzdělávacími technikami podporujícími samostatné myšlení, tvořivost, formování postojů a názorů studentů.“ říká Karel Strachota, ředitel projektu.

Cílem projektu Jeden svět na školách je především vzdělávání o lidských právech, multikulturní a rozvojové vzdělávání. Základní a střední školy, kterých se do projektu zapojilo na 536 v celé České republice, zdarma obdržely sadu dokumentárních filmů vybraných s ohledem na věk diváků, metodickou příručku a sadu didaktických materiálů. Mezi nabízené tematické okruhy patří: krizové oblasti světa, rasismus, Romové, lidé v pasti, rozvojová spolupráce, vyrovnání s minulostí, drogy, československé dějiny, mediální výchova a filmy pro děti. Dokumentární filmy pro vyšší ročníky základních škol jsou opatřeny českými titulky, pro mladší žáky dabingem. Ke každému snímku jsou k dispozici didaktické listy obsahující podrobné synopsis, interaktivní hry a scénáře diskusí. Pro pedagogy, kteří nemají zkušenost s využíváním dokumentárních filmů ve výuce, je připravena příručka „Radý a doporučení k používání filmu ve výuce“. Zároveň probíhají semináře, na kterých jsou pedagogové školeni, jak prostřednictvím projekcí dokumentárních filmů, následných diskusí, doprovodných aktivit, i na dalších interaktivních metod výuky vzdělávat žáky a studenty v oblasti ochrany lidských práv, vychovávat

je k tolerantní mezikulturní komunikaci, přispívat k odstraňování rasových předsudků a xenofobie, a obracet pozornost mladých lidí k přemýšlení o hodnotách otevřené, tolerantní a demokratické společnosti.

Dosavadní zkušenosti a ohlasy ze strany studentů, pedagogů i odborníků potvrzují mimořádný potenciál dokumentárního filmu k oslovení mladých lidí. Autentické osudy těch „méně šťastných“ z nás, svědectví o odvrácených stranách současného světa, ale také pohled do historie jsou pro všechny silným emotivním zážitkem. Uvědomění si toho, že se někde někomu děje bezpráví, vyvolává zájem o osudy našich bližních bez ohledu na to, jsou-li to lidé žijící za zdí sousedního bytu nebo na druhém konci světa. Silné příběhy dokumentárních filmů obrací pozornost k problémům, o kterých studenti do té doby často jen cosi mlhavě tuší, vyvolávají řadu otázek, ale také vedou k hledání odpovědí a formování vlastních názorů a postojů.

Pro studenty vychází časopis Link, který se věnuje jednotlivým tématům projektu, nabízí čtivé reportáže, články, komentáře a rozhovory. Pravidelné literární, výtvarné a audiovizuální soutěže jak pro ty nejmenší, tak pro dospívající studenty, otevírají prostor pro kreativní práci a další úvahy nad tématem lidských práv.

Studentské filmové kluby Jeden svět

Součástí projektu jsou také samostatné aktivity studentů středních škol. Již třetím rokem pořádají studenti projekce na svých školách v rámci Filmových klubů Jeden svět.

Mají možnost vybírat ze souboru 126 dokumentárních filmů. K jednotlivým projekcím připravují doprovodné aktivity, především diskuse s pozvanými hosty z řad odborníků nebo lidí, jejichž se tématu dokumentů přímo dotýkají. Mimo to přibližují svým vrstevníkům specifika nejrůznějších kultur světa například ochutnávkami tradičních jídel, poslechem hudby, výstavami apod. Velmi často využívají také doprovodných didaktických materiálů připravených pro pedagogy, zejména interaktivní hry a techniky.

Organizátoři filmových klubů si několikrát ročně vyměňují své zkušenosti na víkendových setkáních, kde pro ně připravujeme mimo jiné speciální modelové projekce se zajímavými hosty, filmovými tvůrci a odborníky, tematické workshopy a další doprovodné aktivity.

K dalším činnostem studentů patří studentské filmové festivaly, které pořádají pro celou školu, nebo projekce v zařízeních pro mladé lidi, kteří se ocitli v nelehké životní situaci a tráví část svého života za zdí nemocnice, dětského domova nebo diagnostického ústavu.

Podrobné informace o projektu lze nalézt na www.jedensvet.cz/skoly nebo získat na telefonním čísle 226 200 429, či prostřednictvím e-mailové adresy skoly@jedensvet.cz.

Napsali o projektu:

Vlasta Vyčichlová, SOŠT, OU a U, Liberec: Pro mě osobně představuje projekt nabídku něčeho, co mi v práci zoufale chybělo: možnost zorientovat se v událostech, které média nedokážou zpřístupnit tak, abych si mohla věci ujasnit a hlavně o nich pak se studenty diskutovat. Filmy jsou navíc citově velmi působivé, a tak se nemůže stát jako při přednáškách, že by někdo z hodin odcházel „nedotknutý“.

Helena Koubková, SPŠ strojnická, SOU strojirenské a Učiliště, Plzeň: Konkrétní „hluboký lidský příběh“ zpracovaný formou dokumentárního filmu může zapůsobit mnohem více než stovky slov.

Jaroslava Schlegelová, Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4: Jeden svět jednoduše uskutečnilo, o čem většinou jen píší a diskutují teoretici, pedagogičtí odborníci na fakultách a v ústavech, ministerské úředníky nevyjímaje. Nabídl školské veřejnosti styk se současným světem, podnítl pedagogy i studenty přemýšlet, prožívat, diskutovat.

